

ФОРУМ ЗА КЛИМАТСКЕ ИЗГЛЕДЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ (SEECOF-16) (22-23) новембар 2016. године

КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЗИМУ 2016/2017. ГОДИНЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ И КАВКАСКИ РЕГИОН (SEE&C)

Експерти за климу из мреже Регионалних климатских центара Регионалне асоцијације VI за Европу Светске метеоролошке организације, и то из нодова за дугорочну прогнозу (Meteo France, Француска и Roshydromet, Русија) и мониторинг климе (Deutscher Wetterdienst, Немачка); UK Met-Office-a; Глобалног центра за прогнозу времена Европског центра за средњерочне прогнозе времена (ECMWF); Међународног истраживачког института за климу и друштво (IRI, САД); Националног центра за прогнозу животне средине (NCEP, САД); Виртуелног центра за климатске промене за југоисточну Европу (SEEVCCC, Србија); и националних хидрометеоролошких служби земаља SEECOF региона значајно су допринели успешном спровођењу SEECOF-16 форума у погледу развоја релевантних документа и обезбеђивања научних смерница и препорука.

SEECOF-16 се састојао од следећих корака:

- Корак 1: квалитативна процена тачности климатских изгледа за лето 2016. године донетих на SEECOF-15 форуму
- Корак 2: процена садашњег стања климе укључујући глобалне карактеристике климе великих размера и процене њених вероватних промена у току наредних месеци
- Корак 3: доношење заједничке прогнозе за зиму 2016/17. године

Сва релевантна документација постављена је и ажурирана на интернет страни SEEVCCC:

<http://www.seevccc.rs>

SEECOF-16 ИЗГЛЕДИ ВРЕМЕНА ЗА ЗИМУ 2016/17

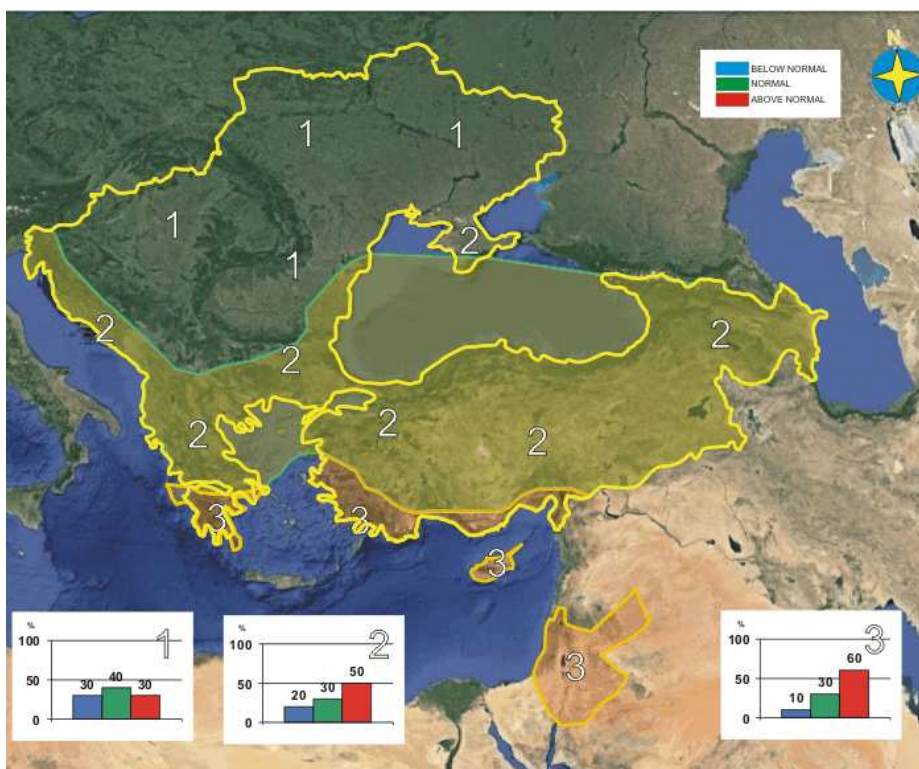
Прогноза се заснива на резултатима динамичких модела, статистичких модела као и познатих телеконекија климатских карактеристика великих размера. Анализа тренутног стања главних покретача које је припремио MedCOF-7 односи се такође и на област југоисточне Европе.

Има изгледа да ће се слаба Ла Ниња, успостављена у тропском Пацифичком океану, задржавати до краја јесени, и наставити да се одржава до половине зиме, а затим ће ослабити до своје неутралне фазе у позној фази зимског периода. Дуготрајна аномалија температуре површине мора у области северног Атлантика која се простире до југа Гренланда има тренд слабљења. Иако је форсирање Тропског океана релативно слабо, могуће телеконекије из тропских области северног Атлантика указује на извесну вероватноћу аномалије циклонске циркулације изнад југоисточне Европе која је доследна са негативном фазом северно Атлантске осцилације (NAO). Укратко, значајан број GPC модела као заједничку карактеристику показује слабо изражену доминацију позитивне фазе источноатлантског и скандинавског обрасца варијабилности као и климатске покретаче који указују на повећану частину појаве негативне фазе NAO.

Током зиме, несигурност прогностичког система атмосферске циркулације великих размера условљена контрадикторним форсирањем у области северног Атлантика/Европе, са просечном циркулацијом којом доминира позитивни образац источног Атлантика (EA), условиће потенцијално хладне епизоде током негативних NAO периода (вероватно чешћих од климатологије). Ипак, највероватнији сценарио изнад области Медитерана је циклонални сигнал у његовом западном делу – услед горе наведене телеконекије из тропских области - и велике аномалије геопотенцијала изнад Блиског Истока.

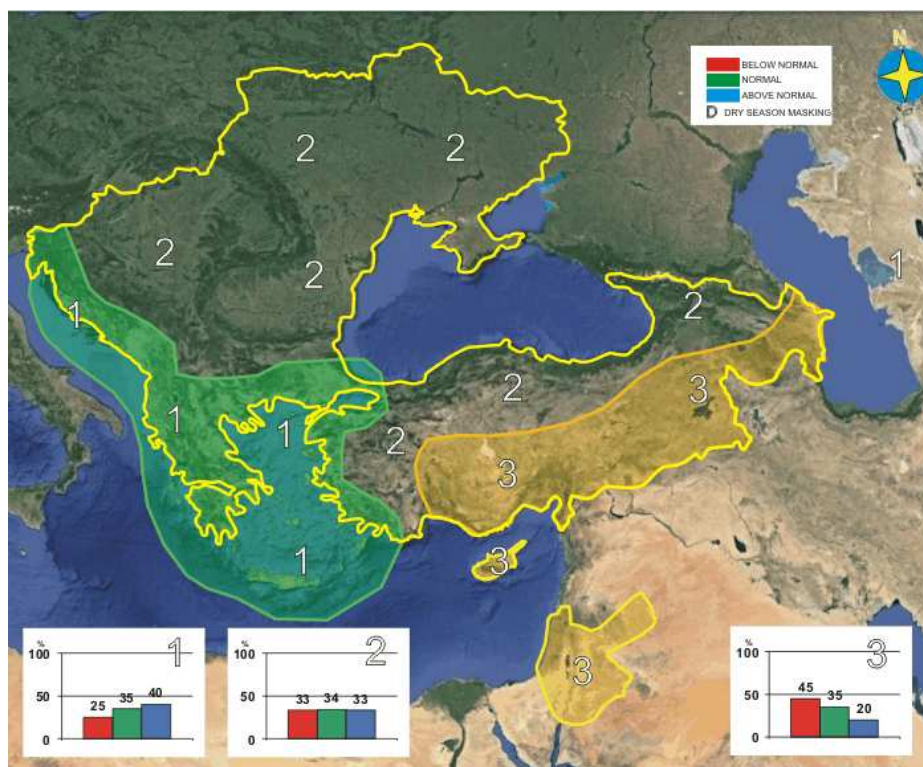
Овај могући сценарио би могао објаснити консензус позитивног градијента вероватноће за појаву зиме топлије од просека, која се простире од севера ка југу SEECOF региона (зона 2 и 3 на слици 1). Изузетак представља област Панонске низије, централних делова Балканског полуострва, Карпатског региона и Украјине (зона 1 на слици 1), где има изгледа за појаву просечних зимских температура.

Карте показују пробабилистичку заједничку прогнозу за терцилне категорије аномалија сезонске средње температуре и падавина, у односу на период 1981-2010. Због тренда климатског отопљавања, одабрани референтни период има утицаја на аномалије.

Слика 1. Графички приказ температурних изгледа за зиму 2016/17. године

Иако су несигурности у погледу падавина веће у односу на температуру, ипак дуж обала и залеђа Јадранског, Јонског и Егејског мора, има изгледа за појаву зиме влажније од просека (зона 1 на слици 2), док у области источног Медитерана, Израелу, Јордану, јужним и југо-источним деловима Турске, источним и јужним деловима јужнокавказског региона, преовлађиваће сувљи зимски услови (зона 3 на слици 2). За преостали део региона, постојаће подједнака вероватноћа за појаву зимске количине падавина испод, у границама или изнад вишегодишњег просека (зона 2 на слици 2).

Слика 2. Графички приказ падавинских изгледа за зиму 2016/17. године

Сезонски просеци не дају детаљне информације о краткотрајним периодима током зиме, тако да је могуће да и током просечне зиме буде краткотрајних периода хладног зимског времена (нпр: зимских олуја, веома хладних или веома влажних периода) што може довести до значајних друштвено-економских последица.

Треба имати у виду да је сезонске прогнозе неопходно приказати и у погледу вероватноће услед постојеће несигурности. Сваки даљи савет о сигналима прогнозе, краткорочним ажурирањима и упозорењима ће бити доступан током зиме од националних метеоролошких служби, заједно са детаљима о методологији и потенцијалу дугорочних прогноза.

**Графички приказ климатских изгледа у овом извештају служи само као смерница и не представља никакво мишљење о правном статусу било које земље, територије, града или области, о њиховим надлежним властима, нити се бави њиховим границама.*

ДОДАТАК А: Стране које су дале допринос форуму SEECOF-16

- Светска метеоролошка организација
- Met Office, Уједињено Краљевство
- Међународни истраживачки институт за климу и друштво, Сједињене Америчке Државе
- Европски центар за средњорочне прогнозе времена (ECMWF)
- Météo France, Република Француска
- Roshydromet, Руска Федерација
- Deutscher Wetterdienst, Федерална Република Немачка
- Национални центар за прогнозу животне средине, Сједињене Америчке Државе
- Подрегионални центар за климатске промене за југоисточну Европу чији је домаћин Републички хидрометеоролошки завод, Република Србија
- Национални институт за метеорологију и хидрологију, Република Бугарска
- Државни хидрометеоролошки завод, Република Хрватска
- Метеоролошка служба, Република Кипар
- Национална метеоролошка служба Грчке, Грчка
- Национална агенција за животну средину Грузије, Грузија
- Метеоролошка служба Републике Мађарске, Република Мађарска
- Републички хидрометеоролошки институт, Бивша Југословенска Република Македонија
- Хидрометеоролошки институт Црне Горе, Црна Гора
- Национална метеоролошка служба, Румунија
- Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске, Република Српска, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод, Република Србија
- Метеоролошка државна служба Турске, Република Турска
- Хидрометеоролошки центар Украјине, Украјина